

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

יהושע שבדורנו

בשבת זו, כ"ו בניסן, חל יום ההילולא של יהושע בן נון, תלמידו הגדול של משה רבינו, הדמות שמסמלת את הביטול המוחלט של תלמיד לרב.

כך שעבורנו, יהושע בן נון, הוא לא רק אדם, אלא גם מושג, שחוזר על עצמו בכל דור. "כי שמעתי מפיו הקדוש ז"ל, שבכל מקום שיש רב אמת ותלמיד שלומד ממנו - נעשה בחינת משה ויהושע". (ליקוטי הלכות, שבת ז, ט). יהושע מסמל את דמותו של התלמיד, שלא מש מתוך אוהל רבו, וכל מהותו היא "משרת משה" (יהושע א, א). ובכל תקופה בעם-ישראל, יש לנו "משה ויהושע" - צדיק הדור ותלמידו הנאמן.

מי שממשש כ"יהושע" בדורנו, הוא: התלמיד הגדול, מוהרנ"ת!

שכן, "מעולם לא ראינו ולא שמענו מאיש אחד שישרת את רבו באופן כזה, כמו שראינו ממורנו הרב נתן זכרוננו לברכה. כי ממש נתקיים בו 'לא מש מתוך האוהל' - אהלו של תורה של רבנו אור האורות בעל ליקוטי מוהר"ן זכר צדיק לברכה. כי ממש היה דבוק ומקושר אליו בהתקשרות ודבקות אמיתי, במסירות נפשו, בביטול הרגשות עצמו לגמרי לגמרי, בכל תנועותיו,

כמעשה ובדיבור ובמחשבה, בשבתו בביתו ובלכתו בדרך, בשכבו ובקומו; וכל שיחותיו וסיפוריו ענייניו - הכל היה סובב והולך רק על קוטב ענין זה, להודיע ולפרסם גדולת קדושת מעלת רבנו זכר צדיק לברכה, וגדולת קדושת מעלת מאמרי תורותיו הקדושים ושיחותיו וסיפורי מעשיותיו וכל ענייניו; להודיע לבני האדם גבורותיו, להפיץ מעיינותיו חוצה. ואלמלא זכו העולם - על כל פנים גם עכשיו, זה שנים רבות אחר הסתלקותו זכרוננו לברכה, להנות מאורו - כבר היה העולם בא לידי תיקונו בשלמותו!" (עלים לתרופה, הקדמה).

וגם לאותו תלמיד נאמן, יש תלמיד; הלא הוא תלמידו הנאמן והמובהק רבי נחמן מטולטשין, "שבכל אנשי מוהרנ"ת ז"ל לא נמצא משרת ומשמש ודבוק למוהרנ"ת כמוהו, ומקבל מאתו כל הדיבורים מפה לפה. וברוב הרגשתו את דברי מוהרנ"ת, הפקיר את עצמו מנעוריו, שלא רצה לחשוב כלל בעסקי מלאכה ועבודה גשמית, והלך אליו רגלי שני פעמים בכל חודש כדי לשמוע מפיו הקדוש דברי אלקים חיים שקיבל מרבנו ז"ל" (כוכבי אור, שיחות וסיפורים, ז).

וגם הוא - ההילולא שלו חלה ביום זה, יום כ"ו בניסן...

הרב והתלמיד, משה ויהושע, נמשלים לחמה וללבנה, כמו שאמרו חכמינו ז"ל: "פני משה כפני חמה; פני יהושע כפני לבנה" (בבא בתרא עה ע"א). "ובזאת אנו חייבים להודות ולהלל כל ימי חייו, לעושה לנו אורים גדולים כי לעולם חסדו, את השמש לממשלת ביום, הוא אדמו"ר מוהר"ן זצ"ל... ואת הירח לממשלת בלילה, הוא תלמידו הקדוש מורנו מוהרנ"ת ז"ל, הנמשל ללבנה - על אשר זיכר וצרף את גופו עד שקיבל בעצמו את אור השמש, להזריחו גם בעומק החושך שבדורותינו אלה, ולהחיות ולהשיב בזה גם את כל חלושי הראות שמחמת גודל כהיון עיניהם אין יכולים להביט באור השמש בעצמו" (כוכבי אור, אנשי מוהר"ן, הקדמה).

התלמיד הנאמן, הוא זה שיכול - כיהושע בן נון בגבעון - לומר "שמש בגבעון דום" כך שאור השמש של הצדיק ימשך לזרוח גם בשעות החשיכה.

לא לחינם, כבר בפרק הראשון של הנביא יהושע, מוזכר צמד המילים "חוק ואמץ" 4 פעמים בפרק אחד (ו): "חוק ואמץ" (פסוק ו); "רק חוק ואמץ מאד" (פסוק ז); "הלאו ציוויתך חוק ואמץ" (פסוק ט). כשהפרק נחתם שוב במילים: "רק חוק ואמץ" (פסוק יח). שכן, זה כל עניינו של התלמיד הנאמן:

"מעולם לא ראינו ולא שמענו מאיש אחד שישרת את רבו באופן כזה, כמו שראינו ממורנו הרב נתן ז"ל, כי ממש נתקיים בו 'לא מש מתוך האוהל' - אהלו של תורה של רבנו"

לחוק את לבבות בני ישראל!

גם שמו של התלמיד מורה על כך: "יהושע" הוא ראשי תיבות: "ייקומו היקיצו וירננו שוכני ע"פ"ר - מאחר שכל עניינו הוא לעורר ולהקיץ את שוכני העפר, "שהם בני אדם המונחים במדרגה התחתונה, ונדמה להם שהם רחוקים מאד ממנו יתברך" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ז). ולגלות להם שכל הנאמר בתורתו של הצדיק, שייך גם אליהם שם בעומק החושך.

זה שעושה מוהרנ"ת-יהושע שבדורנו, "כאשר נראה ונדע לכל מביט ומסתכל בספריו הקדושים, שאף על פי שמרבה לדבר מכל המידות טובות וישרות - אבל עיקר רוב דבריו יסובבו על ענין התחזקות, לחוק ולאמץ כל הנחשלים והעייפים והדגים אשר עמלק רודף אחריהם, לבל יתייאשו עצמם מן הרחמים, כי הוא יתברך חנון ורב לסלוח" (כוכבי אור, חכמה ובינה, ט).

כמה מפתיע אם כן לגלות שהמכתב הראשון של מכתבי מוהרנ"ת בספר "עלים לתרופה" - הספר שכל כולו מלא גודש בהתחזקות נפלאה - נושא את התאריך "כ"ו ניסן" ... יום ההילולא של יהושע בן נון...

מה נשמע?

כללות השלושים

כלל חסדי ברסלב עדיין שרויים תחת הזעזוע שפקד אותם בפטירתו הפתאומית של אחד ומיוחד שבחבורה, הרה"ח רבי אברהם נחמן שמהה ווייצהנדר, שגלב"ע ביום כ"ד באדר-ב תשע"ד.

הרב ווייצהנדר, מלבד שקידתו ובקיאותו העצומה, היה כידוע מגדולי מעתיקי השמועה ומהחלוצים אשר לפני המחנה בהדפסת והפצת ספרי רבינו, בהדרתם, בניקודם ובהוספת מראי מקומות ותרגומים לספרים. הוא חיבר ספרים שהפכו לנכסי צאן ברזל לכלל אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם. כן השקיע את הונו ואונו בהקמת בית כנסת בשכונת רמות בירושלים.

מלבד כל זאת, השאיר אחריו אוצר של מאות שיעורים בספרי רבינו שהשמיע לשומעי לקחו. כעת מתכוננים במערכת השמע של "אוצרות ברסלב" לנכס לפונדק אחד את כל שיעוריו אשר השמיע לרבים בזמנים שונים, על מנת שיהיו נגישים לכל אחד בקלות ובמהירות - לשמוע את דבר רבינו בשפתו המיוחדת והקולחת.

אנו קוראים בזה לכל מוקיריו ומכיריו, ליטול חלק במשימה זו ולהמציא לידי המערכת כל קלטת של שיעור תורה וחסידות שהושמעו על ידי המנחה, על מנת שנוכל לעורכם כראוי ולהפיצם בישראל - ויהיו לעילוי נשמתו הטהורה.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כו	צט.	ק	רא רב	כו
א	כז	צט:	קא	גר רד	כח
ב	כח	ק.	קב	הה רו	כט
ג	כט	ק:	קג	רו רח	ל
ד	ל	קא.	קד	רט רי	לא
ה	א	קא:	קה	ריא ריב	לב
ו	ב	קב.	קו	ריג ריד	לג

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב 8552121-718(1)

באנגליה 6085819-203(44)

מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינולד הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצר הי"ו, בחסות חברת "נקודות"

כל תנועה של יהודי – מהפיכה בעולמות העליונים

לדוגמא את הנעשה בעולמות על ידי מחשבות של התחזקות והתעוררות:

מחשבה של התחזקות והתעוררות – מאירה, עליו אור מהשם הקדוש הוי"ה במילוי ס"ג, ולעומתה, מחשבה של התעוררות והתקדמות בעבודת ה' – מאירה, עליו אור מהשם הקדוש אהי"ה במילוי קס"א - - -

"על ידי שהאדם, כשהוא במדרגה התחתונה מאד – ואף על פי כן הוא מחזק עצמו ומאמין שגם שם יש לו תקוה עדיין – אזי ממשיך על עצמו הקדושה משם הקדוש הוי"ה במילוי ס"ג, שהוא מחיה את כל הנסוגים אחר מקדושתו, להחזיקם לבל יפלו לגמרי, חס ושלום. וכן כשאדם זוכה לבוא לאיוו מדרגה בקדושה העליונה, ואף על פי כן אינו עומד שם, והוא מתחזק ומתגבר לעלות יותר ויותר – אזי ממשיך הקדושה על עצמו משם הקדוש אהי"ה במילוי קס"א. כי האדם, כפי תנועותיו וכפי התחזקותו בעבודתו יתברך, כן גורם לייחד השמות למעלה, וממשיך על עצמו הקדושה משם" (ליקוטי מוהר"ן, ז).

גם כשאנו מבדחים ומשמחים את עצמנו – אין כאן רק עניין של מצב-רוח, אלא – גם למעלה נעשה מזה יהוד גדול על ידי בדיחא דעתיה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ז).

כך שהאמונה נותנת משמעות אחרת לגמרי לחיים; משמעות של תיקונים עליונים שנעשים על ידי כל התנהגות, פעוטה ככל שתהיה.

בידיו – נעשה כך בכל העולמות; וכשעושה כך בידיו – נעשה כך בכל העולמות. ואמר בזו הלשון: "ואם טייטש? א מענטש, אז ער טוט אזוי א מאך מיט דער האנד – ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות; און אז ער טוט אזוי א מאך מיט דער האנד – ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות" (חיי מוהר"ן, תקד).

בכך ביקש רבינו ללמד אותנו, שבכל תנועה ותנועה שאנו עושים למען שמו יתברך, אנו פועלים גדולות ונצורות בכל העולמות. שכן, האדם עשוי 'צלם אלקים', ולמעשיו ולדיבוריו ולמחשבותיו יש השפעה עצומה על כל ריבי-רבבות העולמות.

בליקוטי מוהר"ן הוסיף רבינו לגלות ולהמחיש, עד היכן מגעת השפעת כל תנועה של יהודי: "יש בכל איבר ואיבר ובכל תנועה ותנועה של ישראל התפארות אחר. ויש לפעמים, שאיזה פחות שבישראל עושה נענוע עם הפיאה שלו – והשם יתברך יש לו התפארות גדול גם מזה" (ליקוטי מוהר"ן, ז).

עלינו להיות מודעים לכך, למען נעשה את כל אשר אנחנו עושים, בהתלהבות ובאמונה.

לאמיתו של דבר, לא רק לתנועות שאנו עושים יש השפעה גדולה כל כך, אלא גם למחשבות שחולפות במוחנו יש השפעה עצומה בעולמות העליונים. ניקח

"יש כמה מיני אמונה. יש אמונה שהוא רק בלב. והעיקר, שצריך להיות לאדם אמונה כל כך, עד שיתפשט בכל האברים. כמו שמוכא בכתבי האר"י, שצריך להגביה ידיו בשעת נטילה נגד הראש, כדי לקבל הקדושה. נמצא שצריך לזה אמונה בהידים, להאמין שמהמת שמגביה ידיו כנגד הראש, מקבל הקדושה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, צא)

האמונה צריכה לחדור לכל האברים – אומר לנו כאן רבינו הקדוש – ולא להיות משהו מופשט. כל דבר שאנו לומדים בספרים הקדושים, אמור לחדור עמוק לתודעתנו ולבנו, כך למשל בעת הרמת הידיים בעת נטילת ידיים – נאמין ונחוש את הנאמר על כך בכתבי האר"י ל'.

האר"י ל' מגלה לנו שבהרמת עשרת אצבעות הידיים בעת נטילת ידיים, אנו מושכים על עצמנו ברכה מכל עשר הספירות. בכך אין הוא מתכוון רק להעשיר את ידיעותנו בחכמת הקבלה, אלא בעיקר ללבב את לבנו, שנאמין ונחיה את הנעשה בעולמות העליונים על ידי פעולותינו כאן בעולם התחתון.

ואם האר"י ל' גילה את הנעשה על ידי הרמת ידיים בעת נטילת ידיים, הרי שהוסיף רבינו הקדוש לגלות מה נעשה בכל הרמת יד של יהודי, בכל שעה משעות היממה; וכך אמר:

"מעניין הפלגת גדולת האדם, אמר: כשהאדם עושה כך

נעקבות הדורות בחסידות

דורות

ר' בן-ציון קנייבסקי

לא לנוע בכסף במשך כל השבת. כך, בכל שבוע מחדש, נאבק על שמירת שבת קודש.

בזכות המסמכים הפולניים השאולים, זכר ר' בן-ציון ומשפחתו לקבל אשרות-יצאה מרוסיה. הם שהו תקופה בהרקוב, משם נסעו ברכבות לאוסטריה, ממנה לאיטליה ולקפריסין, עד שהגיעו לארץ-הקודש.

זכה ר' בן-ציון לשיבה טובה ולראות נחת יהודית מצאצאיו. כשנפתחו שערי ברית-המועצות, זכו הוא ואחיו ר' נחמן לנסוע פעמים רבות לציון רבינו הקדוש באומן, להשתתף בקיבוץ הקדוש בראש-השנה ולראות בחדווה בתחייתה הפלאית של חסידות ברסלב אחרי החורבן.

בכ"ז בניסן תשס"ט נפטר ר' בן-ציון לעולמו.

ציון. דודתו שינתה את תאריך לידתו בתעודת הלידה, לשנה מאוחר יותר, אך כעבור שנה איימה עליו שוב סכנת הגיוס. הוא הסתתר במקומות שונים, אך לבסוף נתפס ונלקח לצבא. אמו המסורה שלא יכלה להשלים עם כך, עשתה את הדרך עד למחנה בו שהה, עמדה מוחץ לגדר והתבוננה פנימה, עד שהבחין בה אחד החיילים, שומר המחנה, ושאל אותה לרצונה. "הבן שלי נמצא בפנים", השיבה. "מי הוא בןך?" שאל החייל. למשמע השם "בן ציון קניבסקי" היכה בו זכרונו באחת: זהו הנער שאני חייב לו טובה על מחצית הלאם שנתן לי!

התקיים בו בר' בן-ציון הכתוב: "שלח לחמך על פני המים כי ברוב הימים תמצאנו". בעזרת שומר המחנה הצליח להימלט החוצה, אולם מרגע זה נחשב לעריק, וחייו היו רוויי פחד ואימה. עד שכעבור כמה שנים פגש ביהודי שהיו בידיו תעודות של אורח פולני. הלה ריחם עליו ונתנם לו, ומרגע זה ואילך הפך בן-ציון ליברק קנייבסקי.

כשננסו הגרמנים ימ"ש לקריימנצוק, נמלטה משפחת קניבסקי ועברה דרך לא דרך; הם צעדו ביערות וחצו נהרות, עד שהגיעו לטשקנט שבאוזבקיסטן, שם הקים ר' בן-ציון את ביתו עם בת ישראל כשרה, כשכל יהודי המקום משתתפים בשמחת הזוג היהודי הבונה בית נאמן בישראל בימים טרופים אלו.

החוק הקומוניסטי חייב אותו לעבוד – ור' בן-ציון פתח חנות בדים. כדי שיוכל לשמור שבת, שכר פועל אוזבקי שעשה בשבת את המלאכות האסורות, בעוד ר' בן-ציון מעמיד פנים כאילו עובד הוא בכלל יום. בתחבולות שונות ומחוכמות הצליח

נולד בקריימנצוק שבאוקראינה לאביו רבי מרדכי-מאטיע קניבסקי, ולאמו שהייתה נכדת רבי שמעילה משמשו של רבינו הקדוש. ר' בן-ציון נולד אל תוך תקופת הקומוניזם שאסר לימוד תורה וקיום מצוות, אך אביו החדיר בו ובאחיו ר' נחמן (רוסישער) אהבת תורה ויראת שמים שנשרשו בקרבם לכל חייהם. הוא שכר עבורם מלמד שהיה מגיע בסתר לביתם ללמדם תורה, חרף ה"איסור".

ילד בן תשע היה ר' בן-ציון כשנפטר לפתע אביו ר' מאטיע בגיל ארבעים. הוא ואחיו ואחותו, שנישאה לימים לחסיד רבי נפתלי דובינסקי, נותרו יתומים, ואמם הצדקת שהתמסרה עבור חינוכם היהודי, עברה עמם להתגורר באומן, שם גר החסיד הנלהב רבי יעקב זיטאמירער שסיכן עצמו ולימד ילדים יהודים תורה במחתרת, אצלו למד ר' בן-ציון עד הבר-מצוה.

לאחר מכן חזרה המשפחה לקריימנצוק. בתקופה ההיא שרר רעב כבד, וכל דבר מאכל היה יקר המציאות. באחד הימים הצליח הנער בן-ציון להשיג כיכר לחם עבור משפחתו, אך בדרכו לביתו התנפל עליו נער גוי והחל מושך מידיה את כיכר הלחם. בן-ציון, בחבינו את אשר לפניו, אמר לגוי: "קח את מחצית הכיכר, אבל תן לי משהו תמורתה!" "אתן לך את חולצתי", ענה הישיגיץ כשהוא פושט את חולצתו ונותנה לו. אך אחר כך תבע את חולצתו בחזרה, ובן-ציון שב הביתה עם שלל מועט.

כשפרצה מלחמת העולם השנייה, הוריד הצבא הרוסי – שנוקק ללוחמים רבים – את גיל הגיוס לשבע-עשרה, גילו של ר' בן-

מצווה שהיא גם רצון הבריות, עדיפה מזו שבין אדם לקונו

(עפ"י ספר המידות, תשובה פב)

תרופה רוחנית

לא נראה הבחור כלל באופק. כמובן שהחששות של רבי יעקב מאיר היו רבות, אבל מפני צער המשפחה, החליט שלא לשתף אותם בכך שהוא הפסיק להגיע.

והנה לאחר תקופה ניכרת פוגש רבי יעקב מאיר את הבחור צועד ברחובה של עיר, פניו מוחויכות וכולו קורן שמחה אמיתית המעידה כאלף עדים כי הוא עבר משהו טוב, משהו שהחזיר לו את השפיות בדרך פלאית...

"מה קרה?" - מפנה אליו רבי יעקב מאיר שאלה מתבקשת, "כיצד הצלחת להחליץ מהמצב הבישי?"

"פגשתי את אביך", עונה הבחור, כשהוא מתכוון כמובן לרבי דוד שכטר, "והוא נתן לי עצה מיוחדת במינה, עצה לא קלה, אבל במציאות היא עזרה הרבה יותר מכל דברי החיזוק והדיבורים הקדושים ששמעתי עד היום".

"מהי העצה שנתן לך אביך?"

"אביך הורה לי לפתוח את הספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן ולהתחיל לקרוא בו מראשו עד סופו, כשהוא מבטיח לי שאם אעבור על כל הספר שתי פעמים, אפילו בקריאה מהירה - אנצל מכל הסכנות הגשמייות והרוחניות!"

"נו? והאם קיימת את ההוראה?" - שואל רבי יעקב מאיר.

"בוודאי שאני מקיים", עונה הבחור בחדווה, "כעת עומד אני כבר באמצע הפעם השניה, בתורה ס, והרי רואה הנך כי המצב משתפר פלאים".

ואכן, סופו של הבחור הוכיח כי מה שלא הועילו שיחות וחיזוקים, עזרו התורות הקדושות של רבינו, גם כאשר הם נאמרים בדרך סגולה...

(עפ"י ספר 'לעובדא ולמעשה', מעשה ממלך וקיסר, דף קיא)

וכבר אז נודע בגישתו החינוכית והמוצלחת הנובעת מתורות ועצות רבינו הקדוש.

רבי יעקב מאיר ניסה בכל הדרכים להשפיע עליו תורה ואמונה, תוך הרעפת דברי התחזקות נוקבים. לפעמים היה נדמה כי הבחור אכן שומע ומתחזק ומנסה להשתקם, אולם האכזבה היתה גדולה: לאחר כל עליה והתקדמות חלה ירידה תלולה, עד שנפשו של הצעיר לא עמדה בנטל הכבד. כך הלכו הענינים והסתבכו; אם יום אחד חשבו שהוא זקוק לאישפוז דחוף בבית חולים מיוחד לחולי נפש, הרי שלמחרתו נדמה היה כי הוא צועד דווקא בכיוון של התפקרות מוסרית, וכי לא ירחק היום שבו ישלך מעליו את כל היהדות ויהפוך לחילוני מן השורה.

עברה תקופה די ארוכה, כשהבחור נע כבמטוטלת בין סף שיגעון גשמי ואישפוז כפוי בבית משוגעים, לבין שמד רוחני ועזיבת התורה והמצוות. למותר לציין כי רבי יעקב מאיר ניסה בכל יכולתו להוליכו בדרך נכונה עד שיעלה על דרך המלך; כמעט מדי יום היה הבחור מגיע אליו ושומע בשקיקה דברי אלוקים חיים, אך נראה היה כי כל המאמצים - לשווא; הבחור הלך והתדרדר מטה מטה בכל המובנים.

יום אחד הפסיק הבחור להגיע אל רבי יעקב מאיר, למחרת גם לא הופיע, עד שעברו כמה שבועות שבהם

בתחילה ניסו בני המשפחה לשמור את הדבר בסוד, הם ידעו היטב כי אם יקרה הגרוע מכל ואנשים יגלו כי בנם היקר שניבאו לו גדולות ונצורות, שרוי במשבר לא פשוט, הם לא יהיו מסוגלים לעמוד בבושות הגדולות שהדבר ימיט עליהם. אין ספק כי הם יהפכו לשיחת היום והכל ידברו על כך ללא סוף, כאילו ידעו את הסיבות שהובילו למשבר הנורא.

לאמיתו של דבר, היו אלה שנים קשות מאד ליהדות החרדית; שנות קום המדינה כילו נפשות רבות בין ברוחניות ובין בגשמייות. למרבה הצער, גם בחור זה עבר הרפתקאות שונות ומשונות, במהלכן נפגש במחוזות ובאירועים שפצעו את נפשו לרסיסים, ומאוחר יותר אף נתנו את אותותיהם במצבו הכללי והפכו אותו לכלי שבור ורצוף.

מצבו של הבחור הלך והתדרדר, הוא התהלך בצידו בית המדרש כשפניו משדרות עצבות ודכאון; הגמרא שהיתה חביבה עליו כל כך, הושמה בקרן זוית וננטשה. לעיתים אף לא הופיע בבית הכנסת לתפילות השגרתיות; מדי פעם אף עשה מעשים משונים שהעמידו אותו תחת צל כבד של חשד למשבר נפשי חמור, עד שבני משפחתו הקרובים לא ידעו את נפשם.

בצר להם פנו אל הרה"ח ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א, שבתקופה בה התרחש סיפורנו היה אברך צעיר לימים,

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

איך נהג רבינו בענין אכילת שרויה?

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתלים:

בספר "שיח שרפי קודש" ח"ב סט, נאמר: "אמר רבינו, מי שקיבל על עצמו להחמיר לבלי לאכול שרויה - לא יפסיק; ומי שלא התחיל להחמיר - אינו צריך להחמיר בכך. ורבינו עצמו לא אכל שרויה".

אכן ב"שיחות הר"ן רלד, כתוב באריכות שאין צריך להחמיר אחר חומרות יתרות, אך לפי הנאמר לעיל נראה, שאי אכילת שרויה איננה חומרה יתירה, מכיון שרבינו נהג כך וגם ציוה לאלו מאנ"ש שנהגו כך להמשיך במנהגם.

אמנם צדקו דברי הכותב במדור זה בערב שבת הגדול, שלחומרת אי אכילת שרויה אין מקור בהלכה, מכיון שמן הדין מותר הדבר (מלבד שיטת בעל התניא בתשובה ו בסוף שולחן ערוך הרב) אלא הוא מנהג ישראל שהשתרש ביותר בדורות האחרונים.

אך מה שכתב בהמשך, שהבעש"ט הקדוש לא נהג בחומרה זו, וכי חומרה זאת התפשטה על ידי המגיד ממזריטש ותלמידיו - הרי נאמנים עליו עד מאד שני נכדי הבעש"ט, רבי ברוך ממז'בוז' ורבינו מוהר"ן, שנהגו בחומרה זו, כאשר שניהם גדלו בביתו של הבעש"ט.

עוד זאת, שבספר "שיח שרפי קודש" ח"ג, רפח, מובא: "הקפידו אנ"ש לבלי לאכול שרויה, שכן נהג רבינו. אך פעם נענה רבי נחמן טולטשינער ז"ע לבני ביתו, שכשיראו שנופל פירור מוצה לתוך המרק - שלא יספרו לו, כיון שהתורה אסרה משהו חמץ ולא משהו מצה..."

ידוע גם שרבי אברהם שטרנהרץ הקפיד מאד לבלי לאכול שרויה, שכן קיבל מבית זקנו מוהרנ"ת. כן רבי לוי יצחק בנדר הקפיד מאד על כך, ואמר שגם באומן הקפידו על כך. וכך נהגו זקני אנ"ש מהדורות הקודמים, רובם ככולם. ואף רבי שמואל שפירא, שלמרות היותו מעדת הפרושים בירושלים ובענייני הלכה נהג כמותם, בכל זאת החמיר בענין זה. וביותר יש לציין את הקפדתו של החסיד הנלהב רבי שמואל הורביץ, שזוהר מאד בחומרה זאת, משום שכך נהגו רבינו ותלמידיו הקדושים.

לחידודא
חידון השנוע לעצורים

חידה מס' **181**

היכן ב"ליקוטי מוהר"ן" מצוטט ה"אור החיים" הקדוש?

הפתרון לחידה מספר 180

מה היו אומרים התלמידים לרבינו על חכמתו הגדולה?

- **"אשרי עבדיך ואשרי אנשיך העומדים לפניך השומעים את חכמתך"**

(עפ"י מלכים-א, י, ת. ימי מוהרנ"ת ח"א, ה)

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000.
לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה.
בין הפותרים נכונה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ₪

להמשיך את ההשפעות

הרב אברהם צבי גלינסקי

זכינו והכנסנו אל אוצרותינו עוד עשרות מצוות יקרות ונכבדות שזכינו להן בימי חג הפסח הקדוש שעבר עלינו בטוב ובנעימים; וכפי שאומרים משמו של רבי נחמן ממשערין: "לא עבר עלינו החג, אלא נכנס אל תוכנו".

אולם, אצל רבים מנקרת הקושי: כיצד ממשיכים את ההשפעת החג לכל ימות השנה? כיצד מפנימים את ההארות שקיבלנו בימי החג? כיצד אוצרים את ההשפעות לנצח?

התשובה היא: בדיוק כן! בעצם העלאת שאלה זו, כבר זוכים להפנים את קדושת החג. כלומר, על ידי הכיסופים להמשיך את ההשפעות הקדושות - בכך זוכים לאצור ולשמור אותן.

וכאשר נתבונן נראה, כי באמת התעלנו הרבה בחג זה לעומת חג הפסח שעבר, וכי בכל חג ומועד אנו זוכים להתעלות רבה. אפס כי טבע האדם לשלול את מעלותיו, לכן הוא סבור כי איננו ראוי לקבל הארה מימים קדושים אלו. אך במציאות אכן זוכה כל אחד ואחד להארות נשגבות ונפלאות המאירות בימים טובים.

כך קורה לנו בכל דבר. למשל, כשאנו מקבלים התעוררות באמצע התפילה ואומרים כמה מילים בכוונה יתירה, בפרט אם אנו זוכים שנמשך כך עד סוף התפילה - אם ישאלו אותנו מאין בא לנו זאת - תהיה התשובה: 'אין זה מכוחי, כי אם מתנה מאת ה'... אך נשאלת השאלה: מדוע זכינו למתנה נפלאה זו? בוודאי מכוח הארת הימים הקדושים שעברו עלינו, או משום שהתפללנו על כך.

אך הכל רק בכוח הצדיקים, שכן לפי עכירות מעשינו ותאוותינו הרעות אשר אנו שקועים בהן, אכן אין לנו זכות להיות קרובים אל ה', אך הקב"ה מתנהג עמנו לפנים משורת הדין, משום שהצדיקים הגדולים עוסקים בכל עת להמתיק את הדינים מעלינו. היצר המסית בכל עת, גורם לנו קרירות ואטימות לב לכל דבר קדושה, אבל הצדיקים יחידי הדורות עוסקים בכל עת להעלות את בני ישראל "משמד לרצון", כלשון רבינו, היינו להוציא את נשמות ישראל מהתאוות ועכירות החומר אשר הם שקועים בהן - להעלותם ולהאירם באור ה'.

בכן, יש להאמין ולהפנים כי כל חג ומועד מאיר על נשמותינו הארות נשגבות, בכוח הצדיקים אשר אנו זוכים להיות מקורבים אליהם, ולכן עלינו לקשר כל התעוררות שאנו זוכים אליה לכוח הימים טובים שהם כל חיותנו ותקוותנו.

(משנוד מחוץ שיחתו של הרב אברהם צבי גלינסקי שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. אידיש, 1, ענינה דיוטא, כפירת השומר, 1, 1, 9, 4)

כל דבר במקומו

לפעמים צריך לאכול, ולפעמים צריך להימנע מאכילה; לפעמים צריך לאהוב ולפעמים צריך לשנוא; לפעמים לעשות ולפעמים להימנע מעשיה; לפעמים לחקור, ולפעמים להימנע מלחקור. לכל פעולה מקומה הנכון והראוי. התורה הקדושה היא זו שמלמדת אותנו כיצד, מה ומתי.

לשם כך עלינו לעסוק בתורה בכל לב, לדקדק בכל הלכותיה ופרטיה, גם להתעמק בכתוב ומרומז בין השיטין - וכך נוכל לדעת בכל מצב ובכל עת מה ה' דורש מעמנו, באיזו מידה ובאיזה צעד לנקוט בכל רגע נתון.

הענין מורכב יותר. שכן עבירה מטמטמת לבו של אדם (ויטא לט), כך שעלולים להתבלבל ולהחליף בין היוצרות; וכפי שמתוודה רבינו ניסים בווידוי המפורסם: "את אשר הקלת החמרת, ואשר החמרת הקלת; את אשר אהבת שנאתי ואשר שנאת אהבתי".

לכן עלינו לשמוע לצדיקים ולחכמים המלמדים אותנו אורחות יושר, מהו המעשה הנכון בזמן הנכון.

אנו רואים זאת בהלכות כלאים למיניהם: כלאי בהמה, כלאי זרעים, כלאי אילן וכלאי בגדים, שהמכנה המשותף לכולן הוא האיסור לערב את כוחות הבריאה זה בזה.

שכן התורה הקדושה היא שנותנת את החיות בכל הברואים, כך שערבוב הכוחות ביניהם, עלול לבלבל גם את אותיות התורה הנלמדת על ידינו, כך שלא נוכל להבחין ולהבדיל מהו ציווי התורה האמיתי כאן ועכשיו. לכן מקדימה התורה לאיסורי הכלאים: "את חוקותי תשמורו" (ויקרא יט) לאמור, שרק על ידי שנייהר מכלאים למיניהם, נוכל לשמור את חוקי התורה כהלכתם.

(עפ"י ליקוטי הלכות ערלה ה, ח)

02-5410100
www.zadikintours.com

ד"ר צדיקים

מגוון קבוצות הקיץ

ההרשמה בעיצומה!

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם
שירותים > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

איצרות ברסלב 02-9950000		קמלוג למערכת השמע - למפירת העומר ול"ג בעומר	
עברית		אידיש	
21581124 הרב צבי חשין שליט"א	21581111 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א	115811923 הרב יואל משי זהב שליט"א	11581111 הרב לוי יצחק בנדר זצ"ל
21581125 הרב שמעון טייכנר שליט"א	21581112 הרב שלום ארוש שליט"א	115811924 הרב יצחק פרידמאן שליט"א	11581112 הרב גדליהו אהרן קעניג זצ"ל
21581126 הרב אהרן ישכיל שליט"א	21581113 הרב עופר ארז שליט"א	115811925 הרב אלכסנדר פראנק שליט"א	11581113 הרב יעקב מאיר שכטר שליט"א
21581131 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	21581114 הרב יצחק בונסון שליט"א	115811926 הרב בנימין פראנק שליט"א	11581114 הרב משה קרמר שליט"א
21581132 הרב נתן ליברמנש שליט"א	21581115 הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א	115811927 הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א	11581115 הרב נתן ליברמנש שליט"א
21581133 הרב אשר זעליג מרגליות שליט"א	21581116 הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א	115811931 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	115811911 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א
21581134 הרב אלכסנדר פראנק שליט"א	21581117 הרב דוד גבירצמן שליט"א	115811932 הרב מאיר קרלברג שליט"א	115811912 הרב פנחס בונקר שליט"א
21581135 הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א	21581118 הרב אליהו גודלביסקי שליט"א	115811933 הרב ראובן שיף שליט"א	115811913 הרב נתן יוסף בורשטיין שליט"א
21581136 הרב יצחק שטרנברג שליט"א	21581119 הרב עופר גיסין שליט"א	115811934 הרב אברהם שלום שישא שליט"א	115811914 הרב אברהם גלינסקי שליט"א
21581137 הרב יעקב מאיר שכטר שליט"א	21581121 הרב ארז דורון שליט"א	115811935 הרב נתן שפירא שליט"א	115811915 הרב ראובן ווייס שליט"א
1158112 הלכות ספירת העומר הרב יצחק חזונבל שליט"א	21581122 הרב שלמה הנדלר שליט"א	115811936 הרב שמעון צבי שפירא שליט"א	115811916 הרב אליעזר חשין שליט"א
115813 סיפורי ילדים	21581123 הרב בנימין זאב חשין ז"ל	הלכות ספירת העומר הרב יצחק חזונבל שליט"א	115811921 הרב שמעון טייכנר שליט"א
			115811922 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א

החלה ההרשמה לקבוצות הקיץ לנשים

מגוון מסלולים > שירות אישי > ליווי והדרכה מקצועית > סדנאות חיזוק מרתקות > איש"ל מלא ברמה גבוהה

בסטנדרט השירות של אירו-פנים

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80